

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากผลการศึกษาเรื่องความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายในภาคเหนือของประเทศไทย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงความแตกต่างระหว่างความโน้มเอียงในการบริโภคของประชาชนก่อนวิกฤตและหลังวิกฤตเศรษฐกิจว่าจะได้รับผลกระทบอย่างไร โดยใช้ปี พ.ศ. 2539 เป็นตัวแทนของปีก่อนวิกฤตและใช้ปี พ.ศ. 2543 เป็นตัวแทนปีหลังวิกฤตมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางเศรษฐมิติ และเชิงพรรณนาจากข้อมูลสถิติ โดยพบว่าช่วงก่อนวิกฤตค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย (MPC) โดยใช้ปี พ.ศ. 2539 เป็นเกณฑ์ค่าจะมีช่วงอยู่ระหว่าง 0.2098 – 0.2195 ส่วนช่วงหลังวิกฤตค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย (MPC) โดยใช้ปี พ.ศ. 2543 เป็นเกณฑ์ค่าจะมีช่วงอยู่ระหว่าง 0.3873 - 0.7977 ค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างก่อนวิกฤตและหลังวิกฤตพบว่าทั้ง 4 สมการ นั้นมีค่าความโน้มเอียงหลังวิกฤตเศรษฐกิจจะมีค่ามากกว่าก่อนวิกฤตเศรษฐกิจแสดงว่าหลังวิกฤตคนไทยมีแนวโน้มว่าจะบริโภคเพิ่มมากขึ้น

จากข้อมูลสถิติทางด้านรายได้พบว่าในปี พ.ศ. 2539 (ก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ) คร่าวเรือนในภาคเหนือมีรายได้เฉลี่ย 8,331 บาทต่อเดือนแต่ในปี พ.ศ. 2543 (หลังวิกฤตเศรษฐกิจ) คร่าวเรือนในภาคเหนือมีรายได้เฉลี่ย 8,652 บาทต่อเดือน แสดงว่ารายได้เฉลี่ยหลังวิกฤตเพิ่มมากกว่าเดิม

จากข้อมูลสถิติทางรายจ่ายในปี พ.ศ. 2539 (ก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ) คร่าวเรือนในภาคเหนือมีการบริโภคเฉลี่ย 7,043 บาทต่อเดือนขณะที่ในปี พ.ศ. 2543 (หลังวิกฤตเศรษฐกิจ) คร่าวเรือนจะมีรายจ่ายโดยเฉลี่ยแล้ว 7,318 บาทต่อเดือนดังนั้นเราจะพบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumption Theory) ของ John Maynard Keynes ที่ว่าเมื่อรายได้เพิ่มขึ้นการบริโภคจะเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลปี พ.ศ. 2539 กับปี พ.ศ. 2543 พบว่าการที่หลังวิกฤตเศรษฐกิจรายได้คร่าวเรือนจะเพิ่มขึ้น การบริโภคเพิ่มขึ้นนั้นน่าที่จะมีปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ระดับราคา ลักษณะงานที่ทำให้เกิดรายได้ของประชากรในแต่ละภูมิภาค ลักษณะเศรษฐกิจในแต่ละภูมิภาค รวมถึงการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ

ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยทางด้านเงินช่วยเหลือจะพบว่าเมื่อพิจารณาจากเงินช่วยเหลือในปี พ.ศ. 2539 จะอยู่ในช่วง 0.3922 – 0.6377 ปี พ.ศ. 2543 จะอยู่ในช่วง 0.8882 – 0.9225 แต่เงินช่วยเหลือในปี พ.ศ. 2539 (ก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ) น้อยกว่าปี พ.ศ. 2543 (หลังวิกฤตเศรษฐกิจ) คือจาก 779 บาทต่อเดือนเพิ่มเป็น 932 บาทต่อเดือน ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าไม่ตรงกับทฤษฎีของ ทฤษฎีรายได้ถาวร (Permanent Income Hypothesis) ที่ว่าเมื่อครอบครัวได้เงินช่วยเหลือซึ่งถือว่าเป็นรายได้ชั่วคราวจะนำไปเก็บแต่จากรางพบว่าหลังวิกฤตเศรษฐกิจครัวเรือนจะนำเงินที่ได้จากเงินช่วยเหลือไปใช้ในการบริโภค มีอัตราส่วนมากกว่าก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางด้านรายได้จากทรัพย์สิน เมื่อพิจารณาจากรายได้จากทรัพย์สิน พบว่าในปี พ.ศ. 2539 มีค่าเฉลี่ยจะได้เท่ากับ 1,970 บาทต่อครอบครัว ส่วนในปี พ.ศ. 2543 จะมีค่าเฉลี่ยจะได้เท่ากับ 2,163 บาทต่อครอบครัว และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยด้านรายได้จากทรัพย์สินในปี พ.ศ. 2539 จะอยู่ในช่วง 2.5852 – 2.5994 ส่วนในปี พ.ศ. 2543 จะอยู่ในช่วง 1.3537 – 1.3621 จากข้อมูลพบว่าก่อนวิกฤตเศรษฐกิจครัวเรือนจะมีค่าค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยด้านรายได้จากทรัพย์สินมากกว่าหลังวิกฤตเศรษฐกิจอาจเนื่องมาจากราคาอสังหาริมทรัพย์ ราคาหุ้นที่เกิดจากการเก็งกำไรก่อนยุคฟองสบู่

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถหาข้อมูลที่ละเอียดในระดับครัวเรือนซึ่งทำให้การศึกษาครั้งนี้ค่อนข้างจะไม่สมบูรณ์ เพื่อที่จะทำให้การศึกษาครั้งต่อไปเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มจำนวนของข้อมูลในแต่ละครอบครัวของจังหวัดให้มากขึ้น หลังจากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์สมการถดถอยที่ดูเหมือนไม่มีความสัมพันธ์ (Seemingly Unrelated Regression Estimation : SURE)

2. นอกจากปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดรายได้ เช่น เงินช่วยเหลือ ทรัพย์สินแล้ว ควรนำเอาปัจจัยภายนอกต่างๆ เช่น ภาษี และอัตราเงินเฟ้อ รวมถึงนโยบายของรัฐมาศึกษาด้วยเพราะว่าปัจจัยเหล่านี้ล้วนกระทบและสะท้อนถึงพฤติกรรมการบริโภคของประชาชน